

soudy přijaly pro své rozhodnutí skutková tvrzení žalobní, »že žalobce byl po 60 dnů úplně k práci nezpůsobilým« — jako pravdivá (§ 396 c. ř. s.).

Čís. 2408.

Soukromý obchod surovými kožemi z porážek hovězího dobytka, určeného pro zásobování vojska, jest nedovoleným a smlouva o něm ničí.

(Rozh. ze dne 20. března 1923, Rv II 323/22.)

Žalující družstvo prodalo dne 22. srpna 1920 žalované firmě dvě hovězí kůže z dobytčat, poražených za účelem zásobování vojska. Žalobu o zaplacení kupní ceny za kůže p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. D ů v o d y: Nařízením ze dne 7. dubna 1920, čís. 212 sb. z. a n. byly surové kůže vyjmuty z obchodu a nákup dovozen jen těm osobám, které se vykážou zvláštním povolením politické okresní správy. Jak zprávou tohoto úřadu v M. zjištěno, nedostala žalovaná firma takového povolení. Nad to bylo vyhláškou příslušných ministerstev ze dne 27. dubna 1920, čís. 36.470-II-3985 (uveřejněnou v úředním listě), vydanou na základě onoho vládního nařízení, výslovně stanoveno v Šu 1, který opakem ku dalším ustanovením této vyhlášky platí i o kožích z nutných porážek, že kůže takové nesmí býti přímo ani kupovány ani prodávány. Byť i tedy žalovaná strana, která se nezabývá zpracováním koží, nýbrž jimi jen obchoduje, byla kůže ty koupila, je kup ten jako zákonnému předpisu se příčí dle Šu 879 obč. zák. neplatným a žalobkyně nemůže práva z něho uplatňovati. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Odvolatel brojí proti právnímu názoru prvního soudu, že mezi stranami uzavřená kupní smlouva jest neplatná, jako proti nesprávnému, poukazuje k tomu, že nákup hovězích koží stal se za účelem konservování, tudíž k dalšímu zpracování, a že podle vyhlášky ministerstva zásobování ze dne 27. dubna 1920, čís. 36.470-II-3985, pro kůže od vojenské správy neplatí předpisy o hospodaření kožemi a že ministerstvo národní obrany výslovně svolilo k tomu, by žalovaná kůže převzala a do Brna zaslala. Proti těmto vývodům jest však podotknouti, že není prokázáno, ba že ani nebylo tvrzeno, že žalovaná firma převzala kůže ku zpracování, a že se zpracováním koží zabývá, dále že konservování (úschova) nespadá ještě pod pojem zpracování. V posledním odstavci Šu 1 nař. vlády ze dne 7. dubna 1920, čís. 212 sb. z. a n. uvedená výjimka ze zákazu, stanoveného v tomto nařízení, v tomto případě tudíž nenastává. Odvolatel poukazuje dále na ustanovení odstavce čtvrtého Šu 1 shora uvedené vyhlášky ministerstva zásobování, podle něhož předpisy, obsažené v této vyhlášce, nevztahují se na kůže, které pocházejí z nutných porážek a určeny jsou pro zásobování vojska; na to jest odvěti, že tímto ustanovením nemohl býti zrušen předpis Šu 1 nař. vlády ze dne 7. dubna 1920, podle něhož k obchodu nevydělanými hovězími kožemi jsou oprávněny jen osoby, které se vykážou zvláštním povolením politického úřadu první stolice. Uplatňuje-li odvolatel dále, že přípisem ministerstva

Národní obrany ze dne 22. října 1920 bylo uděleno svolení, by žalovaná firma kůže převzala a do Brna zaslala, jest podotknouti, že proti výslovnému státnímu zákazu uzavřená, tudíž neplatná kupní smlouva nemohla nabýti účinnosti právě zmíněným, po 4 měsících vydaným předpisem ministerstva Národní obrany.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) není opodstatněn. Odvolací soud přijal zjištění soudu prvního stádu, že dvě hovězí kůže, o něž ve sporu běží, byly žalujícím družstvem žalované firmě prodány dle účtu ze dne 22. srpna 1920 a že pocházely z tak zv. nutných porážek. Vládním nařízením ze dne 7. dubna 1920, čís. 212 sb. z. a n. bylo v §u 2 (2) výslovně ustanoveno, že kůže, získané z porážek hovězího dobytka, určeného pro zásobování vojska, t. j. z tak zv. nutných porážek (§ 3 vládn. nař. ze dne 25. června 1920, čís. 415 sb. z. a n.) zůstávají k dispozici ministerstvu Národní obrany. Tímto předpisem bylo tedy vyhrazeno ministerstvu Národní obrany hospodaření kůžemi z tak zv. nutných porážek hovězího dobytka a majitel dobytčete nuceně odporaženého měl povinnost, ohlásiti porážku a odvésti získanou kůži vojenské správě. Ustanovuje § 3 (3) vládn. nař. ze dne 25. června 1920, čís. 415 sb. z. a n. výslovně, že povinnost odváděti kůže z nutných porážek hovězího dobytka zůstává nedotčenou a že jest kůži odvésti buď přímo vojenské správě nebo příslušné sběrně, a v §u 4 (2) prohlašuje se nešetření předpisů o odvádění koží za trestné. Z těchto ustanovení plyne jasně, že soukromý obchod surovými hovězími kožemi z nucených porážek přičil se uvedeným předpisům, ježto kůže tyto byly určeny jen pro zásobování vojska, a byl tedy takový obchod nedovoleným. Byla proto i kupní smlouva, o niž ve sporu jde, jejímž předmětem byly právě kůže tohoto druhu, po rozumu §u 879 obč. zák. ničí a správně tedy posoudil věc odvolací soud, potvrdiv rozsudek prvního soudu z tohoto důvodu žalobu zamítající. Neprávem odvolává se žalující strana na ustanovení čl. 276 obch. zák., který předpokládá, že předmět smlouvy není z obchodování vyloučen a že pouze osoba, obchod uzavírající, nemá k obchodování oprávnění. Již shora bylo uvedeno, že hospodaření hovězími kůžemi z nutných porážek bylo upraveno vládn. nař. ze dne 25. června 1920, čís. 415 sb. z. a n., kdežto vládn. nař. ze dne 7. dubna 1920, čís. 212 sb. z. a n. a k němu vydaná vyhláška ministerstva pro zásobování lidu ze dne 27. dubna 1920, čís. j. 36.470-II-3985, zajišťovaly ostatní surové kůže hovězí a telecí, získané porážkami tuzemského dobytka, pro lidové ošacení a jen tyto podléhaly zase hospodaření ministerstva pro zásobování lidu. Uvádí-li vyhláška ministerstva pro zásobování lidu ze dne 27. dubna 1920 v §u 1 (4) výslovně, že se nevztahuje na kůže, určené pro zásobování vojska, a že tyto zůstávají k dispozici ministerstvu Národní obrany, odkazuje tím nepřímou na zvláštní předpisy o odvádění koží tohoto druhu a mylným jest tudíž náhled dovolatelův, že byla ní derogována ustanovení vládn. nař. ze dne 7. dubna 1920, čís. 212 sb. z. a n.